

Hallitus**AIKA** Tiistai 15.09.2020 klo 09:00 - 09:30**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 146	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 147	Lausunnon antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta	5
§ 148	Graafisen suunnittelun puitejärjestelyhankinta	7
§ 149	ITSM-järjestelmän jatkokehitys ja hankintojen hankintavaltuuksien periaatepäätös	10
§ 150	Metro- ja raitiovaunukaluston ohjaamojen kehittäminen	12
§ 151	Lausunnon antaminen Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavasta	14
§ 152	Joukkoliikenteen kaluston laatututkimus keväällä 2020	16
§ 153	Oikaisuvaatimus toimitusjohtajan henkilöpäätöksestä 6.8.2020 § 91	18
§ 154	Hallituksen ja yhtymäkokouksen kokousajat vuonna 2021	21
§ 155	Hallituksen jäsenten osallistuminen Paikallisliikennepäivään 1.10.2020	23
§ 156	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	24
§ 157	Tiedoksi merkittävät asiat	25
§ 158	Muut asiat ja seuraava kokous	27

PÄÄTÖKSENTEKIJÄT			
	Rautava Risto	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Aarnio Antti	Jäsen, Espoo	
	Erämaja Elias	Jäsen, Espoo	
	Haglund Iida	Jäsen, Helsinki	
	Kantola Tarja	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Mithiku Hanna	Jäsen, Helsinki	
	Pasanen Amanda	Jäsen, Helsinki	
	Pasterstein Dennis	Jäsen, Helsinki	
	Rehnström Kristian	Jäsen, Vantaa	
	Rokkanen Sakari	Jäsen, Vantaa	
	Sinisalo Pekka M	Jäsen, Kirkkonummi	
	Hyrkkö Saara	Varajäsen, Espoo	Saapui §:n 155 käsittelyn aikana klo 9.25
	Tuominen Aino	Varajäsen, Helsinki	Saapui §:n 146 käsittelyn aikana klo 9.05

MUUT OSALLISTUJAT			
	Isola Samuli	Varajäsen, Kerava	
	Tuhkunen Sanna	Varajäsen, Tuusula	
	Aarnio Tarmo	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Isotupa Juha- Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Penttilä Hannu	Asiantuntija, Vantaa	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Rihtniemi Suvi	Toimitusjohtaja, esittelijä	
	Mäkinen Ilmari	Osastonjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Anttila Tero	Osastonjohtaja	
	Flink Mari	Osastonjohtaja	
	Heikkinen Hannu	Osastonjohtaja	
	Puntanen Sini	Osastonjohtaja	
	Röntynen Antti- Pekka	Hallintopäällikkö	
	Laitila Johannes	Viestinnän asiantuntija	

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

ALLEKIRJOITUKSET

Risto Rautava
puheenjohtaja

Ilmari Mäkinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

16.9.2020

Sirpa Kauppinen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 16.9.2020.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus § 146

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Sirpa Kauppisen (varalla Elias Erämaja).

Käsittely Varajäsen Aino Tuominen saapui pykälän käsittelyn aikana klo 9.05 ennen päätöksentekoa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Lausunnon antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta

565/00.03.01.00/2020 [Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2019]

Hallitus § 147

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Ilmari Mäkinen, p. 050 364 8772 ja
talouspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. HSL:ssä hallitus antaa lausunnon arviointikertomuksesta yhtymäkokoukselle.

HSL:n hallintosäännön 30 §:n mukaisesti kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Hallintosäännön 37 §:n mukaan tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

HSL:n yhtymäkokous on 24.4.2020 § 2 merkinnyt tiedoksi vuoden 2019 arviointikertomuksen. Vuotta 2019 koskevassa arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta esitti HSL:n toimintaa koskevia suosituksia, kehittämisehdotuksia ja havaintoja. Tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena vuonna 2019 olivat vyöhykeuudistus, länsimetron toiminta, HSL:n strategian ja tuloskortin toteutuminen vuonna 2019, henkilöstö, asiakastytyväisyyskyselyjen johtopäätökset ja talousarvion 2019 toteutuminen sekä talouden keskeisten tunnuslukujen tulkinta ja seuranta

Tarkastuslautakunnan suositukset ja kehittämisehdotukset on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon vuoden 2020 toiminnassa ja ne huomioidaan lopullisen toiminta- ja taloussuunnitelman 2021-2023 laadinnassa.

Hallitus esittää syysyhtymäkokoukselle liitteen mukaisen lausunnon vuoden 2020 aikana tehdyistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen kehotusten johdosta on ryhdytty.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) antaa syysyhtymäkokoukselle liitteen mukaisen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2019 koskevan arviointikertomuksen johdosta; sekä

b) ehdottaa syysyhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen lausunnon tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

A HSL:n hallituksen lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2019

B Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2019

Graafisen suunnittelun puitejärjestelyhankinta

385/02.08.02/2020 [Graafisen suunnittelun puitejärjestely]

Hallitus § 148

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Mari Flink, p. 040 715 0440,
informaatiosuunnittelija Joonas Packalén, p. 040 573 1283 ja
markkinointi- ja viestintäpäällikkö Sari Kotikangas, p. 045 657 5767

Hankinnan tausta

Hallitus on kokouksessaan 27.10.2015 § 140 päättänyt graafisen suunnittelun ja tuotannon puitejärjestelyhankinnasta. Hankinta kattoi vuodet 2015-2018 ja sisälsi optiomahdollisuudet vuosille 2019 ja 2020. Sopimuksen viimeinen optiokausi päättyi 31.10.2020 ja puitejärjestely on kilpailutettu sen vuoksi uudelleen.

HSL vastaa joukkoliikenteen viestinnästä ja markkinoinnista yhdeksän HSL:n omistajakunnan alueella. Graafinen suunnittelu on tärkeä osa korkeatasoisen matkustajainformaation suunnittelussa ja tuotannossa sekä HSL:n brändin hallinnassa ja kehittämisessä, koska joukkoliikennevälineet ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa.

Puitesopimuksen sopimuskausi alkaa 1.11.2020, ja sen voimassaolo päättyy 31.10.2022. Sopimusta voidaan jatkaa kuuden (6) vuoden optiolla vuoden 2028 lokaan loppuun. Optiokauden aikana Tilaaja voi irtisanoa sopimuksen kolmen (3) kuukauden irtisanomisajalla ja Palveluntuottaja kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

Palveluiden arvioitu kustannus on noin 1,6 miljoonaa euroa (+ alv 24 %) puitesopimuksen sopimuskauden aikana optiot mukaan lukien.

Hankintamenettely

HSL soveltaa toiminnassaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). HSL kilpailutti hankinnan EU-kynnysarvon ylittävänä hankintana avoimella menettelyllä.

Hankinta on jaettu kahteen osaan: a) Graafinen suunnittelu ja tuotanto sekä b) Visuaalinen konseptointi ja suunnittelu. Tarjous oli mahdollista tehdä joko yhdestä tai molemmista osista.

Osaan a) Graafinen suunnittelu ja tuotanto antoivat tarjouksen Avidly Nitroid Oy , Bolder Development Oy, Grano Oy, Kuudes Kerros Helsinki Oy, LINK design and development Oy, Mainostoimisto SMOY Oy, Oy Preesens Ab, Punamusta Oy, The Designer Who Loved Me Oy ja WSP Finland Oy.

Osaan b) Visuaalinen konseptointi ja suunnittelu antoivat tarjouksen Kuudes kerros Helsinki Oy, LINK design and development Oy, Mainostoimisto SMOY Oy, Miltton Oy, Pentagon Design Oy ja WSP Finland Oy.

Hankintailmoitus eli osallistumispyyntö julkaistiin julkisten hankintojen ilmoituskanava Hilmassa 14.6.2020.

Tarjousten arviointi ja vertailu

Tarjousten vertailuperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta.

Osan a) Graafinen suunnittelu ja tuotanto kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa otettiin huomioon seuraavat osa-alueet suluissa mainituilla painoarvoilla:

- a. Hinta (70 %)
- b. Laatu (30 %).

Tarjousten vertailu- ja valintaperusteet on avattu tarkemmin tarjouspyynnössä.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen osaan a) Graafinen suunnittelu ja tuotanto antoi Oy Preesens Ab.

Osan b) Visuaalinen konseptointi ja suunnittelu kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa otettiin huomioon seuraavat osa-alueet suluissa mainituilla painoarvoilla:

- a. Hinta (40 %)
- b. Laatu (60 %).

Tarjousten vertailu- ja valintaperusteet on avattu tarkemmin tarjouspyynnössä.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen osaan b) Visuaalinen konseptointi ja suunnittelu antoi Kuudes kerros Helsinki Oy.

Tarjousten vertailut on esitetty liitteissä (julkisia päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 7 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Ehdotus

Hallitus päättää

a)valita liitteenä olevan tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella osaan a) Graafinen suunnittelu ja tuotanto toimittajaksi Oy Preesens Ab:n;

b)valita liitteenä olevan tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella osaan b) Visuaalinen konseptointi ja suunnittelu toimittajaksi Kuudes kerros Helsinki Oy:n;

c)hyväksyä hankinnan arvioiduiksi kustannuksiksi 1,6 miljoonaa euroa (+ alv) sopimuskaudella optioineen; sekä

d)valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään optioiden käytöstä.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain (1398/2016) 120 §:n mukaisesti tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet

A Osan a) tarjousten vertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)
B Osan b) tarjousten vertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)

ITSM-järjestelmän jatkokehitys ja hankintojen hankintavaltuuksien periaatepäätös

582/00.01.01/2020 [ITSM-järjestelmän jatkokehitys ja hankintojen hankintavaltuuksien periaatepäätös]

Hallitus § 149

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Hannu Heikkinen, p. 050 575 5510 ja
lakimies Merja Tapalinen, p. 040 486 6093

Tausta

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on kilpailuttanut vuonna 2018 avoimella julkisella kilpailutuksella ITSM-järjestelmän. ITSM-järjestelmän avulla toteutettiin mobiililipun asiakkaiden häiriöilmoitusten hallinta ja seuranta. HSL:n työntekijöille perustettiin itsepalveluportaali erilaisten organisaation sisäisten palvelupyyntöjen hallintaan ja automaation avulla saavutettiin parempi palvelutaso. ITSM-järjestelmän sisäisten palvelupyyntöjen mahdollistamiseksi erilaista käyttäjä- ja laitetietoa noudetaan integraatioiden avulla kumppaneiden tietojärjestelmistä.

Toimitusjohtajan hankintapäätöksen 15.1.2019 § 6 mukaan hankintasopimus tehtiin neljäksi vuodeksi, jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Hankintasopimus kilpailutuksen voittaneen Sofigate Services Oy:n kanssa on allekirjoitettu 4.2.2019.

Hankintapäätös sisälsi järjestelmän käyttöönoton ja ylläpidon sekä mahdollisuuden tehdä järjestelmään kehitystä sopimuskaudella.

Edelleen hankintapäätöksessä todettiin, että tilattavan järjestelmän sopimuskauden kustannukset ovat enintään 470 000 euroa ilman arvonlisäveroa, sisältäen järjestelmän ylläpidon, käyttöönottoprojektin ja kehitystyöt. Tarjouspyyntöasiakirjoissa hankinnan ennakoitua arvoa ei ilmoitettu.

Nykykäytännön mukaan hankintapäätöksissä ei ilmoiteta hankintaan käytettävää euromääräistä maksimia, koska sitä ei voida edes käytännössä tietää hankintapäätöstä tehtäessä. Sen sijaan ilmoitetaan arvio hankinnan kustannuksista sopimuskaudella. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta arvio on sopimuksen neljän vuoden laskennallinen ennakoitu arvo.

Hankintavaltuudet

ITSM-järjestelmää on tarkoitus kehittää tukemaan palveluhallintaa ja johtamista, häiriöidenhallintaa sekä toimittajaohjauksen tarpeita. Työhön sisältyy useiden tietojärjestelmien integraatioiden perustamista tukemaan sopimusosapuolien ja HSL:n välistä toimintaa sekä järjestelmän toiminnan muokkaamista näitä tarpeita vastaavaksi.

Sopimusehdot mahdollistavat jatkokehityksen, mutta hankintapäätöksen muotoilu rajoittaa kehittämiseen käytettäviä kustannuksia, kun kokonaiskustannukset koko sopimuskaudelta on rajattu 470 000 euroon. Hankintapäätökseen otettu summa on

laskettu tarjouspyynnön hintavertailussa käytettyjen lukujen perusteella neljältä vuodelta.

Jotta ITSM-järjestelmästä laadittua sopimusta voidaan hyödyntää sen ehtojen mukaisesti, katsotaan tarpeelliseksi, että hallitus valtuuttaa Teknologiaratkaisut-osaston osastojohtajan hyväksymään hankintapäätöksen euromäärän ylittävät sopimuksenmukaiset kustannukset. Tällainen menettely on linjassa hankintalainsäädännön kanssa.

Hankintaohjetta hankintavaltuuksien osalta tullaan päivittämään siten, ettei mahdollinen ristiriita hankintapäätöksen ja hankintasopimuksen välillä jatkossa johda ongelmiin hankintavaltuuksissa. Uudessa hankintaohjeessa on tarkoitus korostaa hankintapäätöksessä ilmoitettavaa arvoa ennakoituna arvona, ei sopimuskauden kattona tai toteutumana. Koska hankintaohjeen päivitys on ajankohtainen vasta keväällä 2021, katsotaan tässä yhteydessä tarpeelliseksi, että hallitus valtuuttaa viranhaltijat hyväksymään kilpailutettujen hankintasopimusten mukaisia kustannuksia riippumatta aiemmin tehtyyn hankintapäätökseen otetusta euromääräisestä ylärajasta.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) valtuuttaa Teknologiaratkaisut -osaston osastonjohtajan hyväksymään toimitusjohtajan hankintapäätöksen 15.1.2019 § 6 ylittävät sopimuksenmukaiset kustannukset; sekä

b) valtuuttaa hankintapäätöksen tehneen viranhaltijan hyväksymään kyseisen hankintapäätöksen perusteella tehdyn sopimuksen kustannusten ylittymisen riippumatta aiemmin tehtyyn hankintapäätökseen otetusta euromääräisestä ylärajasta, mikäli kustannusten ylitys on sopimuksen ehtojen mukainen. Valtuutus on voimassa hankintaohjeen päivitykseen saakka.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Metro- ja raitiovaunukaluston ohjaamojen kehittäminen

567/02.08.00/2020 [Metro- ja raitiovaunukaluston kehittäminen]

Hallitus § 150

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelijat Osastonjohtaja Tero Anttila, p. 050 555 2932,
ryhmäpäällikkö Mika Häyrynen, p. 4766 4295 ja
sopimuspäällikkö Jami Vitikainen, p. 050 412 1926

Helsingin kaupungin liikennelaitos (HKL) odottaa päätöstä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL) metro- ja raitiovaunukaluston ohjaamojen kehittämisen rahoituksesta.

Johdanto

HKL on laatinut hankesuunnitelmat metro- ja raitiovaunukaluston ohjaamojen parantamiseksi.

M300-metrojunien ohjaamoergonomian kehittäminen

M300-metrojunat hankittiin vuonna 2012 tehdyn hankesuunnitelman mukaisesti länsimetron liikennöintitarpeen mahdollistamiseksi. Junat tilattiin automattijunina siten, että junaan ei alun perin suunniteltu ohjaamoja. Myöhemmin juniin jouduttiin suunnittelemaan ja toteuttamaan jälkikäteen tilapäinen ohjaamo. Ohjaamoergonomian parannushankkeen tavoitteena on kehittää M300-metrojunien ohjaamoergonomiaa. Projektissa uusitaan ohjaamon ajopöytä, kuljettajan istuin, parannetaan ohjaamon ilmanvaihtoa ja vaihdetaan ohjaamon ikkuna avattavaksi.

MLNRV-raitiovaunujen ohjaamoilmastoinnin kehittäminen

Matalalattiaisella välisosalla varustettuun MLNRV-kalustoon on väliosien asennuksen yhteydessä vuosina 2008-2012 asennettu matkustamon jäähdytinlaitteistot. Näiden asennusten yhteydessä parannettiin myös ohjaamon ilmanvaihtoa, mutta parannus osoittautui myöhemmin riittämättömäksi. HKL on laatinut uuden hankesuunnitelman erityisesti ohjaamon ilmaston parantamiseksi. Tämä parantaa kuljettajien työolosuhteita ja parantaa erityisesti hellekesinä työturvallisuutta.

Hankkeiden käyttötalousvaikutukset

M300-vaunujen ohjaamoergonomian parantamisen kustannukseksi on arvioitu 2,4 milj. euroa. Kymmenen vuoden käyttöaikana HKL on arvioinut hankkeen kustannussäästöiksi noin 2,3 milj. euroa, mikä tarkoittaa hieman yli 10 vuoden takaisinmaksuaikaa. Säästö perustuu paremman ergonomian mahdollistamaan työn kuormittavuuden ja sitä kautta sairaspotensiaalisten vähentymiseen sekä työvuorosuunnittelun tehostumiseen.

MLNRV-raitiovaunujen ohjaamoilmastoinnin kehittämisen kustannukseksi on arvioitu 1,0 milj. euroa. Hankkeen kustannussäästöiksi HKL on arvioinut noin 0,2 milj. euroa

vuodessa, mikä tarkoittaa noin viiden vuoden takaisinmaksuaikaa. Säästö perustuu ilmaston ja ympäristön mahdollistamaan tehostettuun työvuorosuunnitteluun, kun myös lämpimän sään aikana voidaan kuljettajille suunnitella pidempiä ajosarjoja.

Kaluston kehittämisen kustannukset katetaan metro- ja raitioliikennesopimuksessa laskennallisen pääomakorvauksen kautta. Hankkeiden aiheuttamat kustannussäästöt kohdistuvat tuntikorvauksella katettaviin kustannuseriin, joiden tehostamista ohjataan yhdessä sovittavilla tuottavuustavoitteilla.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) hyväksyä M300-metrojunien ohjaamoergonomian kehittämisen hankesuunnitelman mukaiset kustannukset;

b) hyväksyä MLNRV-raitiovaunujen ohjaamoilmaston kehittämisen hankesuunnitelman mukaiset kustannukset; sekä

c) valtuuttaa toimitusjohtajan neuvottelemaan HKL:n kanssa tuntikorvausten tuottavuustavoitteista operointikustannusten alentamiseksi hankesuunnitelmissa esitettyjen kustannushyötyjen perusteella.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

A HKL:n johtokunnan päätös 21.11.2019 § 187

B Raitiovaunukaluston ohjaamoilmaston kehittämisen -hankesuunnitelma

C Metrokaluston ohjaamoergonomian kehittämisen -hankesuunnitelman korotus

D HKL:n johtokunnan päätös 10.7.2019 § 109

Lausunnon antaminen Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavasta

456/10.02.02/2020 [Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaava]

Hallitus § 151

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Osastonjohtaja Sini Puntanen, p. 040 501 3362

Kirkkonummen kunta pyytää lausuntoja Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavan valmisteluaineistosta 11.9.2020 mennessä. HSL on saanut lisäaikaa lausunnonle 18.9.2020 asti.

Materiaali löytyy osoitteesta: <https://www.kirkkonummi.fi/40000-pohjoisen-kirkkonummen-liikennekaytavan-oyk>

Tiivistelmä

ESA-radan edellytyksenä on Espoon kaupunkiradan toteuttaminen Kauklahteen asti ja nykyisen kaupunkiradan jatkon rakentamisesta on sovittu 2.6.2020 MAL-sopimuksen neuvottelutuloksessa.

ESA-radan infrasuunnittelu ei sisällä Helsinki–Espoon keskus -osuutta, mutta Helsingin päässä mahdolliset kapasiteettiongelmat heijastuvat hankkeen kannattavuuteen, jos ne rajoittavat junien määrää tai hidastavat matka-aikoja. Tällainen kapasiteettiongelma voi syntyä, jos sekä Kirkkonummelle että Lohjan suuntaan – vähintään Histaan asti – halutaan liikennöidä lähijunia 15 minuutin vuorovälillä nopeiden kaukojunien lisäksi. Tällöin Turun suunnan kaukojunien matkaa olisi lisättävä Helsinki–Espoo -välillä muutamalla minuutilla, jotta Helsinki–Espoon keskus -välin ratakapasiteetti mahdollistaisi kyseisen junatarjonnan.

Liikennöintiratkaisuihin vaikuttavat merkittävästi toimivaltakysymykset. HSL voi tämänhetkisen toimivaltajaon mukaan liikennöidä Kirkkonummen Veikkolaan asti. HSL ei tule järjestämään Veikkolaan erikseen lähijunaliikennettä, vaan yhteydet tulevat olemaan pidemmälle – Lohjaan – jatkavien lähijunien varassa. Jotta junien pysähtyminen Veikkolassa olisi järkevää, edellyttää se tulevien ESA-radan kaikkien asemien läheisyyteen riittävästi maankäyttöä, jotta voidaan järjestää kannattavaa lähiliikennettä. Junaliikenteen järjestäminen Veikkolaan riippuu myös HSL-alueen ulkopuolisten kuntien maankäyttöratkaisuista.

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella tavoiteltavana ohjelukuna pidetään vähintään 10000 asukkaan tai työpaikan sijoittamista 2,5 kilometrin etäisyydelle asemasta. HSL pitää kaavassa esitettyä 10 000 asukkaan asukastavoitteen saavuttamista realistisena, joskin kovana tavoitteena.

Toisaalta 2030-luvun asukkaiden matkustamistarpeet saattavat olla erilaisia kuin nykyisin. Esimerkiksi etätyön yleistyminen normiksi voi laskea liikkumistarvetta merkittävästi. Asukkaiden ennustettuja matkustustarpeita tuleekin HSL:n näkemyksen mukaan tarkastella seuraavilla kaavoituskierröksillä.

Tulevassa tilanteessa, jossa lähijunaliikenne pysähtyy Veikkolassa, tulee bussivuorot ajaa seisakkeen kautta niin, että vaihto liikennevälineestä toiseen tapahtuu mahdollisimman sujuvasti. Aseman läheisyydessä tulee mahdollistaa erilaisia julkista liikennettä palvelevia järjestelyjä: saattoliikenteelle, bussien kääntöpaikalle ja mahdolliselle miniterminalille tulee varata riittävästi tilaa. Järjestelyissä on

huomioitava myös, että seisakkeelle liikennöivät myös kaukoliikenteen bussit. Lisäksi tulee varautua merkittävään määrään liityntäpysäköintipaikkoja sekä autoille että pyörille.

HSL korostaa, että on tärkeää heti kaavoituksen alusta alkaen suunnitella tulevan Veikkolan seisakkeen ja keskustatoimintojen alueen joukkoliikenne ja infra tiiviissä yhteistyössä kunnan, valtion ja HSL:n kanssa.

Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavan valmisteluaineisto

Osayleiskaava-alue sijaitsee Pohjois-Kirkkonummella ja käsittää osan sekä Veikkolan taajaman alueesta että Nuuksion kansallispuistosta. Suunnittelualue on kooltaan noin 630 hehtaaria ja nykyisin alueen asukasmäärä on noin 500 asukasta.

Suunnittelun ensisijaisena tavoitteena on osoittaa Helsingin ja Turun välisen nopean ratayhteyden (Espoo-Salo oikorata eli ns. ESA-rata) yleissuunnittelun mukainen ratalinjaus lainvoimaisessa yleiskaavassa. Rautatien rakentamista koskevan yleis- ja ratasuunnitelman tulee perustua ratalain 10 §:n mukaan oikeusvaikutteiseen kaavaan. Ennen asemakaavoitusvaiheeseen etenemistä tulee olla tehtynä sitova päätös Espoo-Salo -oikoradan ja siihen liittyvän lähijunaliikenteen toteuttamisesta ja jatkosuunnittelusta. Toisena päätavoitteena on osoittaa osayleiskaavassa Veikkolan seisakkeen sijainti, sinne johtavat liikenneyhteydet sekä seisakkeen välittömän lähialueen maankäyttö.

Asukas- ja työpaikkamäärän mitoituksessa on käytetty HSL:n määrittelemiä tavoitteellisia ohjelukuja asukas- ja työpaikkamäärän sijoittamisesta asemalle yhden sekä kahden ja puolen kilometrin etäisyyksille. Ne perustuvat Helsingin seudun lähiliikenteen asemien maankäyttö- ja matkustajakysyntäselvityksiin ja mitoituslukuja on käytetty HLJ 2011 ja 2015 -toissa. MAL 2019 -suunnitelmassa alue on määritelty kuuluvan uuteen joukkoliikenneinvestointiin kytkeytyväksi ensisijaiseksi vyöhykkeeksi, jonka laajuus ja joukkoliikennetarkoituksen laajuus määrittyvät tarkemman suunnittelun kautta.

Suunnitellun Veikkolan seisakkeen sijaintipaikasta yhden kilometrin etäisyydellä asuu tällä hetkellä noin 1150 asukasta ja kahden ja puolen kilometrin etäisyydellä noin 5000 asukasta. Osayleiskaavan mitoituksella osoitetaan yhden kilometrin säteelle seisakkeesta 3000-4000 asukkaan ja työpaikan lisäystä nykytilanteeseen. Osayleiskaavarajauksen ulkopuolelle jää vielä Veikkolan nykyinen keskusta-alue ja työpaikkakäytössä oleva eritasoliittymän eteläpuolinen alue. Näiden alueiden tiivistäminen mahdollistaa asukasmäärän kasvattamisen vielä usealla tuhannella asukkaalla, jolloin saavutetaan 10 000 asukkaan tavoite.

Lähiliikenteen alkaessa bussiliikenne muuttuu liityntäpainotteiseksi. Seisakkeen läheisyydessä tulee mahdollistaa erilaisia julkista liikennettä palvelevia järjestelyjä: saattoliikenteelle, bussien kääntöpaikalle ja mahdolliselle miniterminaalille. Lisäksi tulee varautua merkittävään määrään liityntäpysäköintipaikkoja sekä autoille että pyörille. Bussien kääntöpaikka on tarpeen sekä radan pohjois- että eteläpuolella. Katuverkon esitetty linjaus mahdollistaa edellä mainitut toiminnot ja järjestelyt.

Ehdotus	Hallitus päättää antaa Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavasta liitteen mukaisen lausunnon.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Lausunto Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavasta

Joukkoliikenteen kaluston laatututkimus keväällä 2020

568/08.01.00.07/2020 [Joukkoliikennekaluston laatututkimukset (JOLA)]

Hallitus § 152

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi

Valmistelijat Osastonjohtaja Sini Puntanen, p. 040 501 3362,
ryhmäpäällikkö Marko Vihervuori, p. 09 4766 4382 ja
liikennetutkija Erika Rintamäenpää, p. 040 681 3025

HSL tutkii joukkoliikenteen kaluston laatua havainnointitutkimuksella. Poikkeamapisteitä kertyy, kun laadussa havaitaan poikkeama. Tulosten esitysmuoto on bussi-/vaunu-/junayksikkökohtainen poikkeamapisteiden keskiarvo. Mitä vähemmän poikkeamapisteitä on, sitä parempi on kaluston laatu. Eri liikennemuotojen tulokset eivät ole keskenään vertailukelpoisia johtuen kalust ominaisuuksista ja tutkittavien laatutekijöiden määrästä. Kevään tutkimuskaudella kaikkien kulkumuotojen paitsi raitiovaunun tulos parani verrattuna edelliseen syksyn 2019 tutkimuskauteen.

Bussiliikenteen tulos oli ennätyshyvä

Bussiliikenteen poikkeamapisteet olivat kevään tutkimuskaudella ennätysmatalat ja bussikaluston laatu oli siten paras mitä se on ollut kertaakaan kaluston laatututkimuksen aikana. Koko bussikaluston poikkeamapisteiden keskiarvo oli 19 pistettä, kun syksyllä 2019 pisteitä oli 34. Busseista löytyi keväällä eniten korin ulkopintojen, ikkunoiden sekä istuimien siisteyden ja kunnan puutteita. Poikkeamapisteet laskivat lähes kaikkien tutkittavien laatutekijöiden kohdalla. Bussiliikennöitsijöiden väliset erot kaventuivat kevään tutkimuskaudella. Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden liikennöitsijöiden keskimääräiset poikkeamapisteet laskivat verrattuna edelliseen tutkimuskauteen. Enimmillään poikkeamapisteiden keskiarvo laski 35 pistettä yhden liikennöitsijän kohdalla.

Raitiotiekaluston tulos heikkeni hieman

Raitioliikenteen tulos oli viime syksyn tutkimuskaudella ennätyshyvä, ja heikkeni hieman kevään 2020 tutkimuskaudella. Tulos oli kuitenkin edelleen varsin hyvä. Raitioliikenteen poikkeamapisteiden keskiarvo oli 11 pistettä, kun viime syksynä pisteiden keskiarvo oli 4. Puutteita löytyi edelliseen syksyn tutkimuskauteen verrattuna enemmän etenkin istuimien kunnan ja ikkunoiden sekä lattioiden ja portaiden siisteyden ja kunnan kohdalla. Ero nivelraitiovaunujen ja Articien poikkeamapisteissä kasvoi hieman. Nivelraitiovaunun keskimääräiset poikkeamapisteet olivat kevään kaudella 18 pistettä ja Articien 7 pistettä.

Metro- ja junakaluston kunto parani hieman verrattuna viime syksyyn

Metrolinjan tulos parani verrattuna syksyn 2019 tutkimuskauteen. Metrojunan keskimääräiset pisteet olivat 31 poikkeamapistettä kevään tutkimuskaudella, kun

viime syksyn tutkimuskaudella pisteitä oli 49. Metrossa havaittiin samanlaisia poikkeamia kuin aiemmillakin tutkimuskausilla - eniten ikkunoiden ja ikkunanpielien sekä seinien ja tukitankojen puutteita. Ikkunoiden poikkeamia havaittiin kuitenkin selvästi vähemmän kuin aiemmin, ja sen sijaan lattioilta havaittiin enemmän puutteita. Erot kolmen eri vaunusarjan (M100, M200, M300) välillä pysyivät melko pieninä – M100-junien pisteet olivat korkeimmat (38) ja M300-junien matalimmat (25). Lähijunaliikenteessä tutkitaan Sm5-kalustoa, jota on kahta sarjaa. Kevään 2020 tutkimuskaudella molempien junasarjojen kaluston laatu parani hieman, ja ero kahden junasarjan välillä kaventui. Lähijunien keskimääräiset poikkeamapisteet olivat kevään tutkimuskaudella 62 pistettä, kun viime syksynä pisteitä oli 70. Lähijunista löytyi selvästi eniten istuimien siisteyteen liittyviä puutteita. Istuimien siisteyden poikkeamat painottuvat erityisesti vanhempaan Sm5-sarjan kalustoon. Lisäksi junista havaittiin WC:n ja pöytien ja roskakorien siisteyden puutteita sekä lattioiden töherryksiä tai sotkuisuutta.

Taustatietoa tutkimuksesta

Kevään 2020 tulokset sisältävät 4 192 bussin, vaunun ja junayksikön havainnot. Havainnoista 74 % tehtiin bussiliikenteessä, 8 % raitioliikenteessä, 12 % metrolinjoilla ja 6 % lähijunaliikenteessä. Kevään tutkimuskausi ulottui tammikuun puolivälistä toukokuun puoliväliin asti, ja se toteutettiin normaalisti loppuun saakka koronavirusepidemiasta huolimatta.

Kun poikkeamapisteiden keskiarvoa tarkastelee kulkumuodoittain ajanjaksona ennen koronaepidemian puhkeamista ja epidemian aikana, ovat tulokset kahdensuuntaisia. Raitiovaunun ja junan tulos heikentyi selvästi epidemian puhkeamisen jälkeen, kun taas bussin ja metron tulos hieman parantui koronan aikana. Junista löytyi loppukeväästä enemmän siisteyteen liittyviä puutteita esimerkiksi istuimien ja wc-tilojen kohdalla. Raitiovaunuista löytyi koronan aikana enemmän ikkunoiden, lattioiden ja istuimien kunnon poikkeamia. Luultavasti kulkuneuvojen oltua loppukeväästä tavallista tyhjempiä, on tämäntyyppisten puutteiden ja vikojen havainnointi ollut myös aiempaa helpompaa.

Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään liikennöitsijöille maksettavien laatubonusten ja heiltä perittävien laatusanktioiden määrittelyssä, sekä kaluston laadun kehittämisessä. Kaluston laadunvalvonnan tavoitteena on parantaa matkustajan kokemaa laatua. Kaluston laadututkimus aloitettiin vuonna 2012, ja sen jälkeen myös asiakkaiden tyytyväisyys joukkoliikenteen kaluston laatuun on parantunut selvästi kaikkien kulkumuotojen kohdalla. Esimerkiksi keväällä 2012 bussien siisteyteen oli tyytyväisiä 66 % vastaajista, kun taas keväällä 2020 tyytyväisiä oli 82 % vastaajista.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä joukkoliikenteen kaluston laadututkimuksen keväältä 2020 tiedoksi.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Oikaisuvaatimus toimitusjohtajan henkilöpäätöksestä 6.8.2020 § 91

16/01.01.04.03/2020 [Virkasuhteen irtisanominen]

Hallitus § 153

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Osastonjohtaja Ilmari Mäkinen, p. 050 364 8772

OSITTAIN SALASSA PIDETTÄVÄ (julkisuuslain 24.1 § 32 kohta)

Oikaisuvaatimuksen sisältö

██████████ (jäljempänä myös ”Viranhaltija”) on tehnyt oikaisuvaatimuksen koskien toimitusjohtajan henkilöpäätöstä 6.8.2020 § 91 virkasuhteensa irtisanomisesta. Oikaisuvaatimuksen tekijä on kuntalain 137 §:ssä tarkoitettu asianosainen ja siten oikeutettu jättämään oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on saapunut kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003, viranhaltijalaki) 50 §:n mukaisessa määräajassa.

Viranhaltijan mukaan edellä mainittu päätös on virheellinen ja hän pyytää päätöksen poistamista.

Toimitusjohtajan henkilöpäätöksen 6.8.2020 § 91 sisältö

Toimitusjohtajan henkilöpäätöksellä 6.8.2020 § 91

Päätöksen perusteluissa todetaan, että Viranhaltija

Viranhaltijaa on viranhaltijalain 43 §:n mukaisesti

Sovellettava lainsäädäntö ja muut ohjeet

Viranhaltijalain 17 §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työjohto- ja valvontamääräyksiä.

Viranhaltijalain 35 §:n mukaan työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta

viranhaltijasta johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole asiallinen ja painava. Tällaisena syynä voidaan pitää muun muassa virkasuhteesta, laista tai määräyksistä johtuvien, virkasuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakavaa rikkomista tai laiminlyöntiä. Syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan. Viranhaltijaa, joka on laiminlyönyt virkasuhteesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisen tai rikkonut niitä, ei kuitenkaan saa irtisanoa ennen kuin hänelle on varoituksella annettu mahdollisuus korjata menettelynsä. Työnantajan on ennen irtisanomista selvítettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla viranhaltija muuhun virkasuhteeseen.

HE 196/2002 mukaan tavallisin irtisanomisperusteena arvioitava virkavelvollisuuksien vastainen menettely on viranhaltijan virantoimitusvelvollisuuden laiminlyönti, joka voi ilmetä esimerkiksi yksittäisen virkatehtäviin kuuluvan tehtävän täyttämättä jättämisestä tai virkatehtävien puutteellisena hoitona. Viranhaltijan irtisanominen virkasuhteeseen kuuluvien velvoitteiden rikkomisen tai laiminlyönnin perusteella on sallittua ainoastaan silloin, kun menettely kohdistuu kyseisen virkasuhteen kannalta olennaisena pidettäviin velvollisuuksiin. Irtisanomisperusteen riittävyttä on arvioitava kaikkien tapauksessa ilmenevien seikkojen kokonaisharkinnalla.

HSL:n hallintosäännön 12 §:n 5 kohdan mukaan toimitusjohtajan tehtävänä on ottaa ja erottaa virka- ja työsuhteiset henkilöt.

Viranhaltijalain 50 §:n mukaan viranhaltijalain nojalla tehtyyn päätökseen haetaan muutosta noudattamalla kuntalain (410/2015) säännöksiä oikaisuvaatimuksen ja valituksen tekemisestä. Viranhaltijalain 37 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuitenkin kulua vasta viranhaltijalain 40 §:n 1 momentissa säädetyn irtisanomisajan päättymisestä.

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Hallintolain 49d §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Hallintolain 49g §:n mukaan otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Johtopäätös

Toimitusjohtajalla on ollut toimivalta päättää henkilöpäätöksen 6.8.2020 § 91 mukaisista asioista, eikä oikaisuvaatimuksessa ole esitetty sellaisia perusteita, jotka edellyttäisivät päätöksen muuttamista. Oikaisuvaatimus on siten hylättävä.

Kaikki tapauksessa ilmenneet seikat huomioon ottaen, kuulemistilaisuuden pöytäkirjassa esitetyt syyt Viranhaltijan irtisanomiselle ovat olleet asialliset ja

painavat. Irtisanominen on toteutettu lainsäädännön mukaisesti ja irtisanomisperusteet ovat olleet hyväksyttävät.

Ehdotus

Hallitus päättää hylätä Viranhaltijan tekemän oikaisuvaatimuksen toimitusjohtajan henkilö päätöksestä 6.8.2020 § 91, sillä oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, jotka edellyttäisivät päätöksen muuttamista tai kumoamista. Hallitus pysyttää voimassa toimitusjohtajan henkilö päätöksen 6.8.2020 § 91.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

A Oikaisuvaatimus 18.8.2020 (salassa pidettävä, julkisuuslain 24 § 32 kohta)
B Toimitusjohtajan henkilö päätös 6.8.2020 § 91 (salassa pidettävä, 24 § 32 kohta)
C Kuulemistilaisuuden pöytäkirja 5.8.2020 (salassa pidettävä, 24 § 32 kohta)

Hallituksen ja yhtymäkokouksen kokousajat vuonna 2021

563/00.02.01/2020 [Hallituksen ja yhtymäkokouksen kokousajat vuonna 2021]

Hallitus § 154

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen, p. 040 827 1158

HSL:n hallitus on kokoontunut vuosittain noin 14 kertaa. HSL:n hallituksen kokoukset pidetään pääsääntöisesti HSL:n Pasilan toimitiloissa, mutta koronavirustilanteen vuoksi hallituksessa on siirrytty sähköisiin kokouksiin maaliskuussa 2020. Lisäksi hallitus pitää erillisiä iltakouluja tarpeen mukaan, joissa voidaan myös hyödyntää sähköisen osallistumisen mahdollisuuksia.

HSL:n perussopimuksen 11 §:n mukaan yhtymäkokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa sekä talousarviosta ja suunnitelmasta viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa. Hallintosäännön 56 §:n mukaan yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus.

Hallintosäännön 43 §:n mukaan toimielimet pitävät kokouksensa päättämääräisen aikana ja päättämässä paikassa.

Tässä vaiheessa päätetään varsinaisten kokousten ja kevään iltakoulujen aikataulut. Iltakouluajankohdat syksyn 2021 osalta päätetään, kun jäsenkuntien aikataulut tarkentuvat.

Ehdotus Hallitus päättää pitää vuoden 2021 hallituksen kokoukset ja iltakoulut sekä yhtymäkokoukset seuraavan aikataulun mukaan:

Hallitus
tiistai 19.1.2021 klo 9.00
tiistai 9.2.2021 klo 9.00
tiistai 2.3.2021 klo 9.00
tiistai 30.3.2021 klo 9.00
tiistai 13.4.2021 klo 9.00
tiistai 4.5.2021 klo 9.00
tiistai 25.5.2021 klo 9.00
tiistai 15.6.2021 klo 9.00
tiistai 24.8.2021 klo 9.00
tiistai 14.9.2021 klo 9.00
tiistai 5.10.2021 klo 9.00
tiistai 26.10.2021 klo 9.00
tiistai 23.11.2021 klo 9.00
tiistai 14.12.2021 klo 9.00

Hallituksen iltakoulut
keskiviikko 27.1.2021 klo 16.30

keskiviikko 10.2.2021 klo 16.30
keskiviikko 10.3.2021 klo 16.30
keskiviikko 24.3.2021 klo 16.30
keskiviikko 14.4.2021 klo 16.30
keskiviikko 12.5.2021 klo 16.30
keskiviikko 26.5.2021 klo 16.30

Yhtymäkokous

tiistai 25.5.2021 klo 11.00
tiistai 29.6.2021 klo 9.00
tiistai 23.11.2021 klo 11.00

Mahdolliset muutokset aikatauluun käsitellään hallituksen kokouksen pykälän ”Muut asiat ja seuraava kokous” yhteydessä. Kokouskutsun yhteydessä mainitaan, pidetäänkö kokous läsnäolokokouksena, sähköisenä kokouksena vai sähköisenä päätöksentekomenettelynä.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Hallituksen jäsenten osallistuminen Paikallisliikennepäivään 1.10.2020

597/00.04.02/2020 [Paikallisliikennepäiville osallistuminen]

Hallitus § 155

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen, p. 040 827 1158

Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n (PLL) järjestämä ajankohtaistapahtuma "Paikallisliikennepäivä" kokoaa joukkoliikennealan ammattilaiset ja päätöksentekijät kuulemaan asiantuntijaluentoja, saamaan uusinta tietoa sekä keskustelemaan joukkoliikenteen kehitysnäkymistä.

Koronatilanteesta johtuen Paikallisliikennepäivä toteutetaan tänä vuonna 1.10.2020 klo 8.45–12.45 etäosallistumisena. Osallistumismaksu etä tapahtumaan on 120 euroa + alv 24 %.

Ehdotus Hallitus päättää, että hallituksen jäsenet sekä kokouksissa läsnäolo-oikeuden omaavat varajäsenet voivat halutessaan osallistua Paikallisliikennepäivään 2020. Ilmoittautumiset tilaisuuteen tehdään sähköpostitse HSL:n luottamushenkilöpalveluihin tiistaihin 22.9.2020 klo 12.00 mennessä.

Käsittely Varajäsen Saara Hyrkkö saapui asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus § 156

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen, p. 040 827 1158

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja osastonjohtajien viranhaltijapäätökset ajalta 20.8.–8.9.2020.

Päätösluettelo on liitteenä.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä..

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo 20.8.-8.9.2020.

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus § 157

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen, p. 040 827 1158

HSL on antanut seuraavat lausunnot:

- lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle liikennepalvelulain muutosta koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta;
- lausunto Helsingin kaupungille Sirpa Asko-Seljavaaran talousarvioaloitteesta, joka koskee aikarajojen poistamista seniorilipusta;
- lausunto Pakilantie 54, 71, 76, 77 JA 78 asemakaavaehdotuksesta;
- lausunto asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen 233000 / 23. Kivistö / Kivistön Kvartsiuoni osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta;
- lausunto Kolabackenin asemakaavan valmisteluaineistosta;
- kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, Koivukylän kaavarunko nro 072500.

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Espoon kaupungin lausuntopyyntö Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaehdotuksesta;
- Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö vuoden 2021 talousarvioesitykseen liittyvistä liikenteen työsuhte-etujen verotusta koskevista ehdotuksista.

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet HSL:n lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle liikennepalvelulain muutosta koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta (Dnro 552/2020)

HSL:n lausunto Helsingin kaupungille Sirpa Asko-Seljavaaran talousarvioaloitteesta, joka koskee aikarajojen poistamista seniorilipusta (Dnro 270/2020)

HSL:n lausunto Pakilantie 54, 71, 76, 77 JA 78 asemakaavaehdotuksesta (Dnro 508/2020)

HSL:n lausunto asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen 233000 / 23.
Kivistö / Kivistön Kvartsijuoni osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (Dnro
509/2020)

HSL:n lausunto Kolbackenin asemakaavan valmisteluaineistosta (Dnro
453/2020)

HSL:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, Koivukylän
kaavarunko nro 072500 (Dnro 510/2020)

Espoon kaupungin lausuntopyyntö Espoon pohjois- ja keskiosien
yleiskaavaehdotuksesta (Dnro 576/2020)

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö vuoden 2021 talousarvioesitykseen
liittyvistä liikenteen työsuhde-etujen verotusta koskevista ehdotuksista (Dnro
555/2020)

Muut asiat ja seuraava kokous

Hallitus § 158

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen, p. 040 827 1158

- Ehdotus** Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 6.10.2020 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.
- Seuraava iltakoulu pidetään keskiviikkona 30.9.2020 klo 16.30 alkaen. Iltakoulu pidetään sähköisesti.
- Lisäksi hallitus päättää pitää ylimääräisen iltakoulun keskiviikkona 14.10.2020 klo 16.30 sekä ylimääräisen hallituksen kokouksen (varaus) tiistaina 3.11.2020 klo 9.00 alkaen.
- Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje/oikaisuvaatimus koskee pykälää: § 146, § 147, § 150, § 151, § 152, § 154, § 156, § 157, § 158

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje/oikaisuvaatimus koskee pykälää: § 148

Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuksista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta

muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää (hankintalaki 146 § 3 mom.).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: [markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)

Käyntiosoite Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki.

Puhelin: 029 56 43300,

Faksinumero: 029 56 43314,

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2 050 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 140 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 510 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.

Muutoksenhakuohje/oikaisuvaatimus koskee pykälä: § 149, § 155

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje/oikaisuvaatimus koskee pykälää: § 153

Kunnallisvalitusosoitus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kunnallisvalituksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti jossakin näistä kunnista jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö.

Kuntalain mukaisen kunnallisvalituksen Helsingin hallinto-oikeudelle saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muutoin lainvastainen.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti tai,
- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettamisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja kotikunta
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
5. postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan lähettää.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42079
Virastoaika: ma–pe 8.00–16.15
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.